

Hurakka

1/2009 16.2.2009

Vantaan kansanperinteen ystävät ry:n sisäinen tiedotuslehti

Hurakka

on Vantaan kansanperinteen ystävät ry:n sisäinen tiedotuslehti. Toimintasuunnitelmassa on sovittu, että se ilmestyy noin 4-5 kertaa vuodessa. Lehti toimii tiedotuskanavana toimikuntien, hallituksen ja jäsenten etuja vaalien. Jokaisella on mahdollisuus käyttää palstatilaa lehdessä.

Vantaan kansanperinteen ystävien internet-sivut löytyvät osoitteesta
www.vantaankansanperinteenystavat.net
materiaalia sivuille voi lähettää sähköpostilla: jani.leskela@saunalahti.fi

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Hyvät ystävät!

Tämä talvi on yllättänyt meidät. Olemme saaneet lunta tänne Etelä-Suomeenkin. Ei paksumia hankia, mutta kuitenkin sen verran, että hiihtäminenkin on pitkästä ajasta ollut mahdollista ilman, että olisi pitänyt Lappiin saakka matkustaa. Monet ovat innostuneet luistelustakin. Liikunta, missä muodossa tahansa, edistää terveyttä ja tuo voimia. Niitä tarvitaan harrastuksissakin. Meidän Kansanperinteen ystävienkin toimintakaan ei onnistu kotisohvalla makoillen, vaan liikkeelle on lähdeittävä ja toimeen tartuttava.

Alkaneen vuoden 2009 kevään ohjelma alkoi tuttuun tapaan tanssi- ja lausuntaharjoituksin tammikuussa. Nyt valmistaudumme Kalevalan päivään, 16.3. pidettävään kevätkokoukseen ja heti sen jälkeen tulevaan kevätjuhlaan. Se on 28.3. Violassa. Tarkemmat tiedot näistä tapahtumista on muualla Hurakassa. Toivottavasti kaikkiin tapahtumiimme tulee runsaasti jäseniämme.

Vantaan päivää vietetään 15.5. ja olemme varautuneet siihen kahdella tanssiesityksellä. Keskustelua on ollut muustakin siihen liittyvästä ohjelmasta. Kaikki hyvät ideat jäsenistöltä niin tässä asiassa kuin yleensäkin ovat tervetulleita. Elojuhlien 7-8.8. aiheeksi on valittu "kansallispuvut" unohtamatta kuitenkin viimevuotista heimoteemaakaan. Elojuhlatoimikunnalla on koko kevään kädet täynnä työtä sen suunnitellessa Elojuhlien yksityiskohtia.

Vaikka vuosien kokemuksemme takaa sen, että kaikki tulee menemään hyvin, on aina syytä pyrkiä entistä parempaan lopputulokseen. Tuloksista voivat työpanoksensa antaneet sitten nauttia kuullessaan kehuja taas kerran niin onnistuneista elokuisista juhlista ja kaiken huipeutena lokakuun Kekrijuhlissa, jossa voimme yhdessä muistella Elojuhlien tapahtumia.

Voimia edessä olevaan työhön toivottaen

Kalervo Pelkkikangas
Puheenjohtaja

KEKRIJUHLA PÄKAKSESSA 11.10.

Lauantaisen illan suussa
tultiin taasen tuttuun taloon
pistäytymään Päkaksessa
kekrijuhlaan kutsuttuina.

Hyvä oli ollaksemme,
tosi ilo tullaksemme
sadepäivää pelkäämättä
syksyn säätä sättimättä.
Piha oli puhtaaks pantu,
kujat kuntoon kulkijoille
lehdet laajalti lakaistu,
kukat kauniit kuistikolla
tervetuloa toivotti,
kynttilöitäkin kosolti

Tuli tuokset tielle asti
herkkuhajut kutsuvasti
keittiöstä kauas kiiri.
Siellä neljä naista hääri
pari päivää puurtamassa
tarjottavaa taikomassa
juhlavieraiden varalle.

Mutta mahtui miehiäkin
pikkupiikain puuttuessa
tositoimin talkootyöhön,
ketterästi kulhot kulki
keittiöstä juhlapöytään.

Siis pä kiitos keittiölle:
Liisa, Hilikka, Taina, Taimi
sekä Sulo, Risto, Raimo,
jotka juhlan järjestitte
pitopöydän pystytitte
meidän muiden herkutella
jälleen kerran nautiskella.

Juhlamielen meille soitte,
siitä kukka kiitokseksi.

Kaikkien puolesta
Liisa

Esko Vierikko kukitti keittiön väen kiitokseksi. Pääemäntä Liisa sai orkidean ja muut viisi saivat syklaamin.

Laurin Elojuhlien karonkkatilaisuus on kiitos elojuhlilla työpanoksensa antaneille. Kutsumme sitä leikillisesti myös kekrijuhlaksi siksi, kun ennenmuinoin maaseudun palkolliset silloin saivat palkkansa ja kenties vaihtoivat taloa. Meidän kekrijuhlassamme tarjotaan aina osallistujille kiitokseksi elojuhlatyöstä Kotiseututalo Päkaksessa herkullinen päivällinen ja iloista ohjelmallista yhdessäoloa.

Tänä vuonna oli erikoisuutena se, kun Tapani Mäkinen ojensi Ramille Suomen Kotiseutuliiton hänelle myöntämän mitalin.

Vasemmalta Taina Sari-vaara, Risto ja Taimi Suorto, Sulo ja Hilikka Peltonen

Myös Burhan Hamdon ehti piipahtaa juhlassa saamassa kiitoksensa.

Hilikka tekee ihania täytekakkuja.

JOULUMYYJÄISET 13.12.08 PÅKAKSESSA

Helena
Paavonsalo

Vantaan kansanperinteen ystävävien joulumyyjäiset pidettiin lauantaina 13.12.2008 Kotiseututalo Päkaksessa. Kaikki mahdolliset alakerran pöydät olivat käytössä, sillä tällä kertaa siellä oli 15 myyjää. Tavanomaisten leivonnaisten, käsitöiden ja keramiikan lisäksi oli mm. herttaisen suloisia piparkakkutaloja, lasi- ja huovutustöitä sekä uudennäköisiä joulukoristeita. Tänä vuonna sää oli parhaimmillaan ja väkeä kävi runsaasti. Keittiöstä tulvi niin herkulliset lämpimien pullien ja torttujen tuoksut, että kävijöiden oli ihan pakko piipahtaa myös keittiöön suuren pöydän ääreen herkuttelemaan pienelle kahvituokiolle tai joulupurolautaselliselle väskynäsoppineen. Hallitus kiittää päivän aikana touhunneita jäseniä sekä ahkeria arpojen myyjiä. Totesimme jälleen kerran, että tällaisia mukavia lämminhenkisiä tilaisuuksia tarvitaan sekä yleisöä että omaakin väkeä varten. Siinä tuli joulutunnelmaa kerrakseen.

Terveisin Liisa

Tunnelmaa keittiössä,
seuraavalla sivulla Anna Säteri
ja Ulla Lehtinen

Mirja Heimala

Heinämaan työt

Merja Saksanen

Tapio Harinen

Eija Palmu

FOLKLANDIALLA.....

...ensimmäistä mutta toivottavasti ei viimeistä kertaa.

Jokainen lienee käynyt joskus laivaristeilyllä. Mutta tiedätkö, minne risteilylle ei meinaakaan päästä – ei ainakaan helpolla ? Niin – Folklandia-risteilylle liput myydään noin tunnissa, joten valppaana on oltava. Vuoden 2010 risteily on jo loppuunmyyty, joten ehkä peruutuspaikkoja voi vielä saada.

Folklandia-risteily on jokavuotinen kansanmusiikin ja -tanssin teemaristeily alloilla Turusta Tukholmaan ja takaisin. Tämänvuotinen oli jo 14. risteily, joten aivan uudesta tapahtumasta ei ole kyse. Kuulosti siltä, että aika moni oli ollut mukana jo alusta lähtien. Meille tämä oli ensimmäinen kerta.

Astuimme laivaan tammikuun ensimmäisenä viikonloppuna. Saatuamme käsiimme koko risteilyn ohjelman, huomasimme, miten paljon ohjelmaa oli koko ajan tarjolla ympäri laivaa. Mistäköhän tämä pitäisi aloittaa, mitä pitäisi ehdottomasti nähdä ja kuulla? Totesimme, että olemme mahdottoman edessä, sillä tarjontaa oli niin paljon.

Vatsaamme kurni jo tässä vaiheessa, joten päätimme poiketa syömään laivan keulaan. Kuurtanelaaset siellä soittelivat sopivaa pelimannimusiikkia taustaksi. Joku siinä ruuhkassa yritti vähän polkatakin. Paluumatkalla huomasimme vanhempia pelimanneja laivan käytävällä virittelemässä “kurttujaan”. Pysähdyimme tietenkin siinä ja kohta olikin täysi meno

päällä. Mukaan liittyi myös Suomen huuliharppumestari Aimo Mantere, ja vauhti senkuin kiihtyi.

Loppuillasta kömmimme laivan yläkertaan , jossa Kosti ‘Komo’Kotiranta laulatti karaokena navanaluslauluja (k-18 tilaisuus). Ei siitä sen enempää ;)

Tämän jälkeen perjantai-ilta olikin meillä jo pulkassa. Tanssia ja laulantaa olisi kyllä jatkunut vaikka koko yöksi vaan emme millään jaksaneet valvoa.

Lauantain aamupalaa nautittiin jälleen elävän musiikin tahdissa. Laivan aulassa esiintyivät mm. Väpätys, Jeepit, Lutjunperän Amalia, Spelarit ja lukuisa joukko muita. Päätimme kuitenkin keskittyä

suuren esiintymislavan kansantanssin esiintyjiin. Enpä olisi uskonut, että näin taitavia esityksiä löytyy Suomesta. Yllätys oli myös, että enin osa tanssijoista oli

nuoria naisia ja miehiä. Niinpä tietysti – päälle 50 v. (meidän ikäiset) joutuvat kyllä tyytymään hieman hitaampitempoiseen tanssiin. Muutenhan kansantanssia voi harrastaa hyvinkin vaikkapa varttuneempana. Esiintyjiä oli myös Venäjältä, Unkarista ja Ruotsista sekä Udmurdiasta (missäköhän?).

Iltapäivän valinnan vaikeus: Sattuma-perhekvartetti Petroskoista

vai tanssi ja soitto Karjalasta (Matora, Maanakka, Kirjavat ym). Valitsimme aulabaarissa esiintyneen Sattuman rajan takaa Petroskoista – uskomattoman hieno kolme varttia kolmella kielellä (Venäjä, Suomi, Karjala) Yhtyeessä soittivat kaksi perheenisää lapsineen.

Risteilyn päätteeksi oli tarkoitus vielä katsoa Set´akat (Rääkkylästä) esitys, mutta sairauden vuoksi esitys oli peruttu. Siirryimme päätöspeleihin suureen saliin

ja jälleen näimme upeita esityksiä eri ryhmiltä. Istumapaikat oli varattu jo ajoja sitten.

Jossakin välissä oli myös tikkuristitanssin SM-kilpailut. Tuttuja ei paljon ollut osallistujista ja nuoruus taisi tässäkin olla etu, vanhemmiten kun jalat ei niin nopsasti liikkada.

Dima Tsvetkov (kuva lainattu Sottiisin sivulta)

Mukava oli nähdä paljon esiintyjä ja varsinkin nuorten suuri osuus koko laivan väestä. Ei taida tämä kansantanssi ja soitto aivan vielä olla mummojen ja ukkojen varassa. ensi vuonna on varmasti osin uudet esiintyjät ja uudet kujeet – toivotavasti voimme olla siellä mukana enempi katsomon puolella, kuten nyt.

Näin näkivät ja kokivat Annukka ja Olli

ETSINTÄKUULUTUS

Kertyykö kellekään Saludo- tai Brazil-kahvipusseja? Nyt niitä tarvittaisiin kovasti. On mahdollista järjestää kurssi, missä opetetaan kassin tai korin punomista tuohityötekniikalla kahvipusseista valmistetuista suikaleista, mutta se vaatii hieman etukäteisvalmisteluja osallistujilta. Tiedustelut Mirja Antilalta.puh. 050-599 6936

Lehdistä poimittua Tanhuviesti 4/2008

KOTISEUTUTYÖN ANSIO- MITALI RAIMO TANSKASELLE

Raimo Tanskanen (s. Pielisjärvellä 1940) on saanut Suomen Kotiseutu-
liiton myöntämän kotiseututyön an-
siomitalin, joka on liiton korkein
tunnustus.

Raimo on Tanhuviestin lukijoille
hyvin tuttu mies, onhan hän ollut
SKY:n varapuheenjohtaja 1988 - 1993
ja puheenjohtaja vuodesta 1993 -
2008.

On vaikea sanoa, mikä hänen harras-
tustyönsä monista kohteista on nous-
sut arvokkaimmaksi, mutta vantaan-
laisille sellainen varmaan on Laurin
elöjuhlat, joita Raimo on luotsannut
20 vuotta eli alusta alkaen. Sinä
aikana tämä tapahtuma, perinnekäsi-
töiden markkinat, on noussut kävijä-
määrältään Vantaan toiseksi suurim-
maksi kulttuuritapahtumaksi, jota
myös kaupungin johto arvostaa.

Yhtä kauan on ollut olemassa elöjuh-
lia järjestävä seura, Vantaan kansan-
perinteen ystävät ry, jonka perustaja-
jäsen ja kantava voima Raimo on.
Hänen ansioitaan ei voi tässä tilassa
luetella, mutta erityisesti on mainit-
tava, että hänellä on kyky innostaa
muita mukaan vapaaehtoistoimintaan.
Pohjoiskarjalaisia juuriaan Raimo
Tanskanen ei ole koskaan unohtanut.

Esko Vierikko

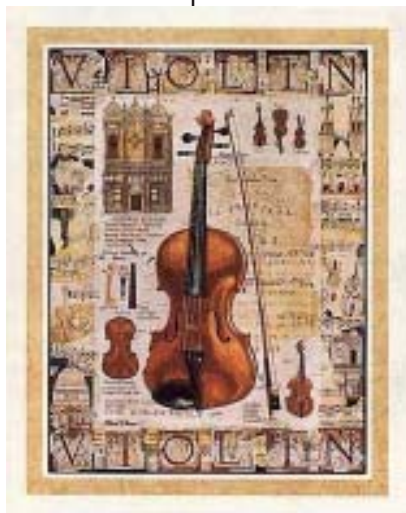
VIULUPERHE KANSANMUSIIKISSA

Viulu, alttoviulu, sello, kontrabasso muodostavat viuluperheeseen. Viulu on kooltaan pienin ja korkeaäänisin, kontrabasso miestä suurempi ja hyvin matalaääninen. Viuluperheen soittimilla soitetaan kerrallaan yleensä vain yhtä säveltä, mutta soinnin täydentää vapaiden kielten resonoimat yläsävelsarjat. Kaikukoppa resonoi myös lähellä soittavien muiden soittimien ääniin. Orkesterin keskellä jousisoitin siis soi aina, vaikka sitä ei aktiivisesti soitettaisikaan. Läheltä tämän soinnin kuuluu ja soittimen värinän tuntee.

Viuluperheessä viululla ja kontrabassolla on tukeva asema kansanmusiikissa ja kansanperinteessä. Viululla soitetaan häät, nurkkatanssit ja riemukkaat pelit. Keski-Pohjanmaan pitäjissä viulu löytyy lähes joka talon seinältä ja perinne siirtyy nuoremmille perheen jokapäiväisessä elämässä ja koulujen vahvan musiikkiopetuksen kautta.

Ison miehen tai pienen härän kokoinen kontrabasso on myös kansan syvien rivien soitin, vaikkakin meillä kotisuomessa melko harvinainen. Sen sijaan Amerikassa tällä soittimella on jazz- ja kansanmusiikissa monta hellittelynimeä, kuten jousibasso, läskibasso, sonniviulu, härkäviulu, koirabasso jne. Nimitykset ovat syntyneet kansan parissa, kun

kontrabassoa on käytetty paljon juuri kansan oman musiikin soittamiseen. Kontrabassosoolon jälkeen kunnan basisti pyöräyttää soittimensa yhdellä kiepautuksella 3-4 kertaa stakkelin ympäri, minkä jälkeen aplodit ovat takuuvarmat. Nuorison keskuudessa sähköbasso on korvannut paljolti kontrabasson.

Sello on kansanmusiikissa melko harvinainen soitin ja se onkin omimmillaan kamarimusiikkikokoonpanoissa ja sinfoniaorkestereissa. Populäärimusiikin puolella meillä on nelihenkinen selliryhmä Apocalyptica, jonka populaarinen heavymetalli tunnetaan ulkomaita myöden. Sellon tumma ja pehmeä ääni

sopisi konserttisalien ohella erinomaisesti myös ihmiselämän herkkiin hetkiin.

Alttoviulu on kansanmusiikissa tuiki harvinainen. Sille ei ole isosti myöskään sävelletty soolosävellyksiä. Taidemusiikissa alttoviululla soitetaan harmonian väliääniä, joilla melodia täydellistetään.

Matti Ruuti

Kirjoittajan perheessä koirabassoa soittaa salukipoika Hasim (3 kk)

ULLA JA JUSSI LEHTINEN

Tapaan Lehtiset loppiaista edeltävänä sunnuntaina heidän kodissaan Kuusikossa, jossa aloitamme jutustelun kahvipöydässä kynttilöiden valaistessa tunnelmallisesti. Ulla ja Jussi Lehtinen kertovat viettäneensä jo 50 yhteistä joulua vuodesta 1957 lähtien, jolloin Jussin Eilasisar ja Ullan Matti-veli aloittivat yhteisen taipaleensa. Matti-veli aikoinaan hokutteli Ullan Lehtisille mukaansa "tuuppas sääkin sinne..." -sanoiltaan ja siten Ulla ja Jussi tutustuivat. He menivät naimisiin vuonna 1974.

Kuusikossa Lehtiset ovat asuneet 32 vuotta kolmen perheen talossa, jota he olivat itse aikoinaan suunnittelemassa. 1975-77 Jussi rakensi taloa kirjaimellisesti omin käsin. He ovat nyt taloyhtiön ainoat alkuperäiset asukkaat, muut naapurit ovat vuosien varrella vaihtuneet. Koko Kuusikko on muuttunut, kun ennen asuttiin väljemmin ja tunnettiin kaikki naapurit ja tervehdittiin, niin nyt entisille isoille tonteille rakennetaan hyvinkin tiiviisti ja kylään on tullut paljon uusia asukkaita.

Ulla on kotoisin Kiikasta runoilija Kaarlo Sarkian naapurista ja Jussi naapuripi-

täjästä Kiikoisista, jotka ovat molemmat vanhaa Satakuntaa, vaikka Kiikka kuuluu nykyisin Pirkanmaahan. Ulla on kahden tyttären ja kahden pojan perheestä, mutta toinen veljistä kaatui vuonna 1943 Syvärillä. Jussilla on edellämainitun sisarensa lisäksi veli.

Ulla haaveili Tyrvään yhteiskoulun ja

Porin talouskoulun käytyään lastenhoitajan ammatista, mutta hänen harjoittelupaikkansa Tampereen joulumerkkikodin johtajatar sai hänet hakeutumaan Turun sairaanhoitajakouluun.

Ulla erikoistui leikkaussalihoitajaksi Helsingin sairaanhoitajopistossa Tukholmankadulla ja päätyi Aurooran sairaalaan, jonka leikkaussalissa hän työskenteli 35 vuotta. Ulla viihtyi työssään ja se sopi hänelle hyvin.

Jussi tie vei armeijan jälkeen Tikkurilaan soittokavereittensa hokuttelemana. Hän meni töihin erääseen koritehtaaseen maalarin oppipojaksi ja alkoi tekemään koristemaalauksia autoihin, kuten esim. koristeraitoja, kirjaimia ja tekstejä sekä

mainoksia. Jussi on taidoiltaan erittäin monipuolinen, sen lisäksi että hän on tunnettu muusikko, hän maalaa öljyväreillä tauluja, on tehnyt useita pöytiä ja muita puusepän töitä, mm. nukkekodin kalusteita, ja miniatyyriyökaluja, jotka ovat monesti vaatineet todellisia keksijän kykyjä. Jussi esittelee viimeisintä työtään, pienoistikapuita, jotka saivat alkunsa Ullan rikkimenneestä sateenvarjosta. Niillä voi kotitonttu vaikkapa kiivetä sammuttamaan kynttilöitä, toteamme. Ulla nauraa, että Jussi ei aina malta tulla syömään, kun on jonkun työn liimaus pahasti kesken.

Jussin kodissa soitettiin ja laulettiin aina. Hänen vanhempiensa instrumentit olivat viulu ja mandoliini. Nuoruudessaan Jussi oli opetellut soittamaan sisarensa lainaamalla hanurilla ja hän onkin hoitanut lähes kaikkien sukulaisten ja ystävien häitten sekä syntymäpäiväjuhlien musisoinnin. Hän kävi legendaarisen Lasse Pihlajamaan soittotunneilla yhden talven ajan. Jussi soittaa hanurin lisäksi myös vibrafonia sekä urkuja ja hän lisäksi säveltää sekä sanoittaa.

Jussi muistelee hauskoja sattumuksia muusikon urallaan. “Kerran lähdin junalla ostamaan uutta hanuria Kouvolasta. Liike oli mennyt jo kiinni, kun saavuin perille ja niinpä yövyin matkustajakodissa ja menin seuraavana päivänä ostoksille. Kun konduktööri näki hanurin paluumatkalla junassa, hän pyysi minua loppuajaksi soittamaan ohjaamoon”. Kansanperinteen ystävien matkatessa aikoinaan jollakin sisävesilaivalla oli Tanskasen Rami puhunut puoleen hintaan Jussille matkalipun lupaamalla, että tämä soittaa koko risteilyn ajan. Kun Veinin-

myllyllä vietettiin ensimmäisen kerran juhannusjuhlia, hankki Jussi paikalle bassonsoittajan sekä Raijoksen Reinon rumpuihin ja hän muistaa ajatelleensa, että mahtaako paikalle saapua yleensä ketään ja hämmästyikin suuresti, kun tienoo oli mustanaan ihmisiä.

Jussi jätti päivätyönsä -70-luvulla ja kokeili muusikon ammattia kolmen vuoden ajan soittamalla iltaisin ravintoloissa ympäri Suomea. Hän koki tämän ajan raskaaksi, tosin myös Ulla teki epä-säännöllistä vuorotyötä, kun hän toimi leikkaussalipäivystyksessä. “Jonkun kerran saattoi sattua niinkin, että päivystyskeikan jälkeen päästyäni kotiin tuli uusi kutsu ja jouduin lähtemään takaisin sairaalaan”, Ulla muistelee.

Lehtiset ovat Vantaan kansanperinteystävien perustajajäseniä ja he ovat olleet mukana yhdistyksen toiminnassa todella monipuolisesti. Ulla oli perustamassa myös runoryhmää ja harrasti siinä 20 vuotta, perinneköörissäkin hän lauloi. Lisäksi hän on kotiseutuliiton hallituksessa ja Päkaksen talotoimikunnassa. “Olen ollut järjestämässä monia Kalevalan päivän -juhlia sekä muita tilaisuuksia. On tullut useasti keitettyä kahvia ja paistettua pullia Päkaksessa”, Ulla toteaa ja lisää, että “kansanperinteen ystävät ovat tehneet aina paljon yhdessä ja esimerkiksi matkustelleet paljon”. Lehtiset kävivät useasti muunmuassa Katriinan sairaalassa esiintymässä, jossa Ulla lausui runoja ja Jussi soitti. “Viime vuonna avatussa tikkurilalaisessa Ravintola Mummolassa järjestetyssä yrittäjien tutustumistilaisuudessa oli isompi joukko yhdistyksemme jäseniä viihdyttämässä yleisöä”, he mainitsevat.

Lehtisillä ei ole omia lapsia, mutta Ulla on hoitanut paljon muiden jälkikasvua sekä vanhuksia ja hän kertoo olleensa mukana muutamassa raskaassa saattohoidossa. Ulla on harrastanut aktiivisesti kulttuuria käymällä useasti teatterissa ja konserteissa. Kun häneltä tiedustelee mielirunoilijaa, vastaa hän epäröimättä sen olevan Kaarlo Sarkian, mutta lisää, että hänen nuoruudessaan olivat hän ja hänen ystävänsä kiinnostuneet monipuolisesti kaikista runoista ja runoilijoista.

Nyt Lehtiset ovat erilaisten sairauksien takia viettäneet hiljaiseloa parin vuoden ajan. Ulla kertoo, että sekä Jussi että hän ovat saaneet erittäin hyvää hoitoa niin Peijaksessa kuin sädehoitoklinikallakin ja että monet ihmiset ovat auttaneet heitä todella paljon, muun muassa silloin kun Ulla poti jalkaansa.

Keskiään Lehtiset ovat viettäneet Kiikassa Ullan tädiltään perimässä mökissä, joka sijaitsee vastapäätä hänen lapsuuden kotiaan. Kummankin veljet asuvat nykyisin vanhoissa kotitaloissaan ja Ullan ja Jussin saapuessa synnyinseuduilleen he viettävät edelleen paljon aikaansa sisarusten ja näitten perheitten kanssa. Lehtiset tuntevatkin itsensä vahvasti satakuntalaisiksi. Ulla toteaa, että hänen sukunsa on asunut "ikuisesti" samalla paikalla. Jussi, joka tuntee hyvin jälkipolviensa historiaa, kertoo "taatani taata osti vuonna 1798 Ullan suvun Hoipon talon Kiikasta, mutta emme sentään ole sukua toisillemme". Jussin esi-isistä löytyy sekä Härkäpeus-Härkää -suvun jäseniä että saksalaisia, ruotsalaisia ja viipurilaisia, jotka ovat vaikuttaneet mm. Hattulassa, Hauholla ja Hollolassa. Suvun historiaa Jussi kuvai-

leekin pitkään ja lopuksi ihastelemme talon isännän tekemiä hienoja maalauksia kirkoista ja kukista sekä musiikki- ja askarteluhuonetta. Lehtiset ovat olleet ja ovat edelleenkin niin monessa mukana, että heidän innostuksensa oikein tarttuu haastatteliijaankin!

Mirja Antila

Kaarlo
Sarkia

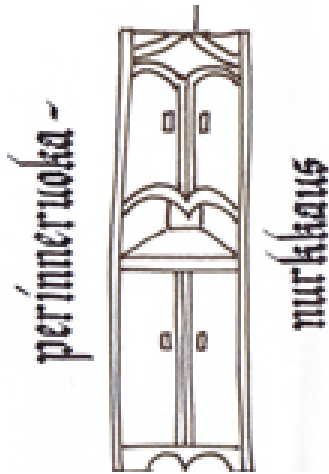
s.
11.5.1902
Kiikka -
k.
16.11.1945
Sysmä

Älä elämää pelkää

Älä elämää pelkää,
älä sen kauneutta kiellä.
Suo sen tupaasi tulla
tai jos liettä ei sulla,
sitä vastaan käy tiellä,
älä käännä sille selkää.
Älä haudoille elämää lymyyn kulje:
Ei kuolema sinulta oveaan sulje.

Kuin lintu lennä,
älä viipyen menneen rauniolla
nykyhetkeä häää.
Suo jääneen jäädä,
suo olleen haudassa olla,
tulevaa koe vastaan mennä.
Ole vapaa, kahleeton tuulen tavoin:
On kuoleman portti aina avoin.

Älä koskaan sano:
"Tämä on iäti minun."
Elon maljasta juovu,
taas siitä, jos tarpeen, kivutta luovu.
On maailman rikkaus sinun,
kun mitään et omakses ano.
Elä pelotta varassa yhden kortin:
Näet aina avoimna kuoleman portin.

Sieväsen Maire, jonka äiti on Suojärveltä kotoisin, antoi nämä kolme reseptiä ruokanurkkaukseemme:

Samettivelli

1 litra maitoa kuumennetaan ja 2 dl vehnä jauhoja sekoitettuna veteen tai maitoon lisätään, kiehausetaan 5 min. Lisätään (raaka kananmuna), suolaa, pieni tippa sokeria (1-2 tl).

Pärpelöt

ruis- ja vehnä jauhoihin lisätään vähän hiivaa tai hapanjuurta, leivotaan pyöreitä pikkupullia, painetaan ensin tasaiseksi ja sitten lasilla kuoppa, johon laitetaan puolukkahilloa (lisätään sokeria ja perunajauhoja), paistetaan 250 asteessa 20 min.

Keitin- tai pannupiirakat

sultsinataikinaa, riisi/ohra/mannaryynipuuro keitetään maitoon, täytettä laitetaan lusikallinen pyöreäksi kaulitun kuoren päälle ja ummistetaan puolikuun muotoisiksi piirakoiksi, jotka paistetaan paistinpannussa voissa tai öljyssä kullannuskeiksi.

Sukevalta kotoisin oleva Eeva Uljonen, jonka vanhemmat ovat myös Suojärveltä antoi puolestaan tämän reseptin:

Riisikokkoset

pullataikinaa, joka taputellaan ja kaulitaan, riisipuuroa laitetaan sisälle ja ummistetaan, kun otetaan uunista voidellaan sokerivedellä

Lisää vastaavanlaisia reseptejä otetaan mielellään vastaan!

Pottilohko (Potlohko)

(maukas kannakselainen kansanruoka) Suolainen sianliha leikataan n. ½ cm:n paksuisiksi viipaleiksi. Perunat kuoritaan ja leikataan lohkoiksi. Saviruukkuun ladotaan kerroksittain perunalohkoja ja sianlihaviipaleita, päällimmäiseksi perunalohkokerros. Kylmää vettä kaadetaan ruukkuun n. ¾ ruukun korkeudelta. Ruukku asetetaan leivinuuniin ja sen sisältö saa hautua n. 3-4 tuntia. Kun päällyskerros on kauniisti, vahvasti ruskettunut, asetetaan kansi päälle, ettei pintakerros pala. Tarjottava ehdottomasti ruukusta, jonka ympäri kiedotaan valkoinen liina.

Kaurakiisseli

1 litra kaurajauhoja tai 5 kkp kauraryynejä, n. 1,5-2 litraa haaleaa vettä (tästä voi olla 2-3 kkp piimää, se tehostaa käymistä), nokare hapantaikinajuurta (tai 25 g hiivaa, myös hapanleipäpala, mikä antaa makua), 1/4 tl suolaa

Kaurajauhot ja kohotusaine sekoitetaan illalla haaleaan veteen. Annetaan käydä yön yli. Aamulla seos valutetaan tiheän siivilän läpi. Keitetään koko ajan sekoittaen, kunnes keitos alkaa saostua ja

poreilla. Merkkinä oikeasta kypsyydestä on myös se, että liemi alkaa venyä rihmasina sekoituskauhasta. Kiisseli kaadetaan maljaan tai suoraan lautasille, koska se jähmettyy nopeasti. Syödään lämpimänä voisilmän tai maidon kera pääruokana, myöhemmin maistuu kylmänäkin.

Hapankiisseli eli kaurakiisseli oli Kannaksella vakiintunut pyhäaamun ruoka ja Raja-Karjalassa se oli vanhastaan häiden hieno jälkiruokakiisseli hunajan kanssa, se sopi myös paastoruoksi, mutta myös ikivanhan perinteen mukaan kunnioitettavaksi vainajien muistajaisruoksi.

Hyvin selvästi hapattamisen osuus karjalaisessa ruokavaliossa käy ilmi verrattaessa sitä läntiseen ruokavalioon, jossa taas imeläilyttämisen oli yleisempää (eri imeläilevät ja -ruoat, mm. pääsiäismämmän kanta-alue). Karjala on happamien ruokien aluetta, vaikka imeläilyttämisen toki tunnettiin ja myös monesti käytettiin (näin tehtiin esimerkiksi tavallinen marjamämmi, koko Karjalassa tunnettu ruispuolukkapuuro): Perushapan oli saatavissa hapantaikinatinusta, jossa pidettiin hapanjuurta "elossa". Kun hapantaikina oli pantu alulle perjantai-ilta, lauantai-aamuna voi taikinasta kuoria päällimmäisen hyvänmakuisen kuoren pohjaksi eri hapanruokiin. Näitä olivat mm. hapanlohko, hapanrokka, hapanvelli, hapanletut ym. Kaurakiisseli valmistettiin kuitenkin eri tavalla hapattamalla.

Lähde: Pirkko Sallinen-Gimpl: Karjalan perinneruokia (Sakkola, Metsäpirtti, Rautu)

Toimittajalla oli kesän Sakkola-juhlilla tilaisuus maistaa kaurakiisseliä, joka oli erikoinen makuelämys!

Raimo Tanskanen on luvannut kirjoittaa Hurakkaan muisteluksia vuosien varsilta. Tässä ensimmäinen osa, joka kertoo matkasta 21 vuotta sitten.

Ikimuistoinen matka FinnFest-juhlille 6 - 17.7.1988.

Vantaan kansanperinteen ystävien perustava kokous oli pidetty, kun sopivasti saapui kutsu Amerikan-Suomalaisuuden 350-vuotis juhliin Delavareen. Kutsu sai innostuneen vastaanoton nuoren seuramme keskuudessa ja välittömästi kokoonnuimme pohtimaan matkan toteutusmahdollisuutta. Vaikka olimme jo jonkin verran kokeneita tanssijoita, niin halusimme vahvistaa ryhmäämme ja näin oitimme yhteyden Hyvinkään kansantanssijoihin ja siellä erityisesti heidän ohjaajaansa Marjatta Toivoseen. Näin saimme todella sopivan kokoisen ja -taitoisen joukkueen kasattua yhteen, niin että päätimme todella toteuttaa amerikan matkan. Kaikki oli valmiina matkaa varten, tanssijat, pelimannit, ohjaajat, huoltohenkilöstö ja matkanjohtaja. Oli ilo todeta, että matkaseurueessamme oli mukana myös arvovaltaisia henkilöitä, sillä kaupungin edustajana oli apulaiskaupunginjohtaja Ritva Markkula ja Suomalaisen Kansantanssin Ystäväistä tanssinopettaja Anna-Liisa Sallavuori.

Hyvillä mielin kokoonnuimme Helsinki-Vantaa lentokentälle 6.7. edessämme useimmalle meistä jännittävä kokemus n.10 tunnin lennon päässä suuri ja uusi elämys ns. uudella mantereella. Lensimme Toronton kautta Nev Yorkiin ja sieltä sitten bussilla juhlapaikalle Delavareen. Perillä majoituimme yliopiston kampeuksella ja oleilimme siellä helteisessä ja

TANSKASEN RAMI MUISTELEE

aurinkoisessa säässä, lämpötilan vaihdellessa koko ajan n. 100 - 104 F , mutta onneksi kaikki majoitustilat olivat ilmastoituja, joten hyvin pärjäilimme. Tuli sitten aika aloittaa suuri edustuksemme ja velvollisuutemme kotoisen suomen terveisinä amerikkaan muuttaneille kansalaisillemme. Ensimmäinen esiintymisemme oli upeassa suuressa Long Vod-parkissa, jossa esiintyjät "sukelsivat" estradille koristepensasaitojen väleistä ja sinne ne sitten häipyivätkin. Upea oli paikka ja sen lisäksi saimme esitysten jälkeen nauttia todella kauniista suihkulähteistä, joiden värit vaihtelivat musiikin mukaan.

Tuli sitten uusi päivä ja aika astella juhla-kentälle, jossa oli tuhansittain suomalaissukuista yleisöä. Juhla alkoi osallistujien sisääntulolla, jossa kansalliset liput olivat ryhmien edessä. Oli kerrasaan sanoinkuvaamaton tunne saapua näin suuren yleisön eteen, kaukana meren takana, oman lippumme johdattamana juhla-kentälle. Pääjuhlassa esitimme Uudenmaan purpurin kahdeksalla parilla. Kaikkien osalta tanssi sujui erinomaisesti ja esityksen jälkeen saimme mitä mahtavimmat suosiot yleisöltä. Tästä hetkestä, sen ihanuudesta ja mukaansa tempaavuudesta jäi meille kaikille unohtumattoman kauniit muistot varsinaisesta FinnFest-juhlista.

Seuraavaksi sitten lähdimme bussikierokselle Ann Arboriin, Michiganiin, Niagaralle, Syracuseaan ja takaisin New Yorkiin. Tällä kierroksella saimme nähdä

varsinaista amerikkalaista elämämenoa ja tavata paikallisia suomalaisia järjestetyissä iltatilaisuuksissa, joita oli lähes joka ilta, mutta se vain piristi ja innosti matkalaisia. Näiden erilaisten tapaamisten lisäksi jäi matkamuistona erikoisesti mieleen Niagaralla käynti ja siellä koetut valtaiset putouksen kuohut. Kukaan ei varmasti jäänyt kylmäksi matkalla saatujen kokemusten suhteen, sillä kaikille FinnFest-elämykset olivat ennen kokemattomia ja uusia.

Oli sitten aika kasata matkatavarat ja matkamuistot kotimatkaa varten. Siirryimme bussilla Kennydyn-lentokentälle ja kotimatka alkoi sinivalkoisin siivin, niin että laskeuduttiin kotoisalle lentoterminalille 17.7.

Tästä matkasta jäi käsiin - jalkoihin - silmiin - sydämiin uskomattoman kauniit ja herkät muistot. Kiitos kaikille mukana olleille.

Matkan elämykset kokeneena
Raimo Tanskanen -

TAPAHTUMAKALENTERI

Kalevalan-päivän tilaisuus Päkaksessa

28.2. lauantaina klo 14

Kanteleensoittoa, Kalevala-aiheista musiikkia ja laulua.

Seuramme jäsenet esittävät pienen runoesityksen.

Kahvitarjoilu. Vapaa pääsy.

* * * * *

Kansainvälisenä naistenpäivänä, su 8.3. klo 15,
Lumo ja Vantaan kansanperinteen ystävät ry järjestävät
naistenpäivän kunniaksi Kansallispuke päälle -tilaisuuden, jossa
mm. kansantanssiesityksiä, kansallispukejen esittelyä,
pelimannimusiikkia ym.

* * * * *

Kevätkokous 16.3. maanantaina Päkaksessa,
tervetuloa kuulemaan ja keskustelemaan seuran asioista!

* * * * *

Kevätjuhla 28.3. lauantaina klo 17 alkaen Violassa,
kaikki seuran jäsenet tervetuloa tutustumaan!
Vapaamuotoista ohjelmaa.

* * * * *

Vantaan päivien tilaisuudet:

14.5. Veininmyllyllä tanssiesitys

Juhla 15.5. perjantaina opistotalolla klo 18.00

juhlapuhe apulaiskaupunginjohtaja Elina Lehto-Häggroth
tanssi-, runo- ja musiikkiesityksiä

* * * * *

Ryhmät toimivat :

- senioritanssit tiistaisin klo 18.00 Violassa
- kansantanssiharjoitukset keskiviikkoisin klo 18.00 Peltolan koululla
 - runoryhmä torstaisin klo 18.15 Peltolan koululla
 - käsityökerho Peukaloiset kokoontuu:
- 27.2., 13. ja 27.3. sekä 24.4. aina perjantaisin klo 11-14
Violassa, Orvokkirinne 4
tiedustelut ohjaaja Hilikka Peltonen puh. 050-410 9579

HALLITUS JA TOIMIHENKILÖT

Kalervo Pelkkikangas kalervo@pelkkikangas.net	8724264	040-5772645	puheenjohtaja
Hilkka Peltonen		050-4109579	Peukaloiset
Pirjo Pietikäinen		0400-971688	puvusto
Taina Sarivaara taina.sarivaara@elisanet.fi	822661	040-5708077	sihteeri
Liisa Tanskanen	8273314	040-9003881	juhlavastaava
Raimo Tanskanen raimo.tanskanen@kolumbus.fi	8273314	040-9003880	varapuheenjohtaja
Anna-Liisa Uusi-Eskola uusi-eskola@kolumbus.fi	897712	044-3463723	Hurakan toimittaja
Muut toimihenkilöt			
Mirja Antila mirja.antila@kolumbus.fi	8712107	050-5996936	Hurakan päätoimittaja
Liisa Pöyhönen liisa.poyhonen@elisanet.fi		040-5101742	rahastonhoitaja
Kaija Turtio kaija.turtio@kolumbus.fi		040-5962140	jäsenrekisteri
Jani Leskelä jani.leskela@saunalahti.fi			internet-vastaava

Hurakan välissä lähetetään pankkisiirto tämän vuoden jäsenmaksusta.
Se pyydetään maksamaan maaliskuun loppuun mennessä.

2